

Brodsko ekološko društvo - BED

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ 2019.

1. Strateški ciljevi BED-a 2018.-2020. i njihovo ispunjavanje kroz
 - A. Projekte i programe BED-a u 2019.
 - B. Zagovaranje, lobiranje na području zaštite prirode i okoliša
 - C. Zajednička dobra i mehanizme direktne demokracije
 - D. Institucionalni razvoj udruge
2. Financijski izvještaj

Strateški ciljevi 2018.- 2020. godine

A) Programi/projekti vezani uz zaštitu okoliša i prirode, te održivi razvoj

1. Zaštita i upravljanje značajnim krajobrazom Gajna
2. Interpretacija zaštite prirode
3. Biološka raznolikost i izvorne pasmine domaćih životinja
4. Aktivnosti edukacije u zaštiti okoliša i prirode, te održivog razvoja

B) Lobiranje i zagovaranje na području zaštite okoliša i prirode

1. Sudjelovanje u radnim grupama i tijelima koja utječu na zakonodavstvo
2. Direktno davanje komentara na zakone i pravilnike
3. Umrežavanje na nacionalnom i međunarodnom nivou

C) Zajednička dobra i mehanizmi direktne demokracije

1. Očuvanje područja djelatnošću zajednice (ICCA)
2. Suradnička vijeća na zaštićenim područjima i pašnjačke zajednice

D) Institucionalni razvoj udruge

Samoodrživost, razvoj djelatnosti koja će osigurati stabilno djelovanje udruge, strateško pozicioniranje, vidljivost u društvu

A

B

C

D

30 godina rada Brodskog ekološkog društva-BED-a- otvaranje Zelene knjižnice

Brodsko ekološko društvo (BED) i Gradska knjižnica Slavonski Brod povodom Dana grada Slavenskog Broda i 30 godina rada BED-a otvorili su 16.05.2019. u prostorima GKSB-a Zelenu knjižnicu.

Kao uvod, Iris Beneš, programska koordinatorica BED-a i predstavnica Zelenog foruma u Odboru za praćenje Programa ruralnog razvoja održala je edukaciju „Poljoprivreda koja štiti prirodu“. Edukacija je bila namijenjena članicama mreže za zaštitu okoliša i prirode u RH, Zelenog foruma ali otvorena i zainteresiranim građankama/ima.

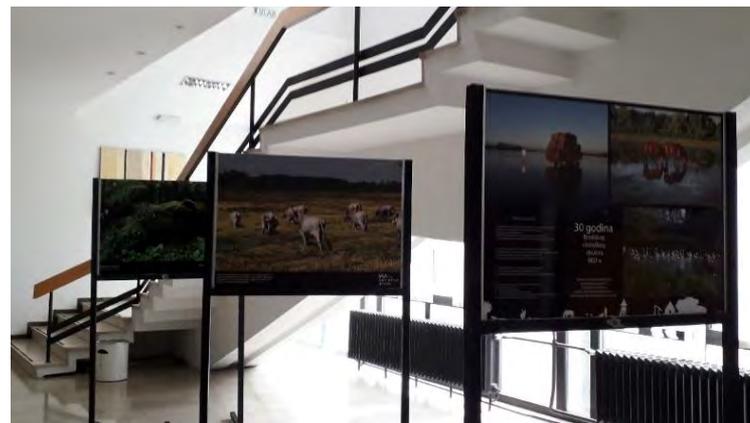

Edukacija je dio dvodnevnog programa u organizaciji BED-a u kojem su okolišne udruge iz cijele RH dobile više informacija o poljoprivredno-okolišnom programu u Programu ruralnog razvoja RH 2014.-2020. i o Zajedničkoj poljoprivrednoj politici, a podržana je sredstvima Mreže za ruralni razvoj. Kao pripremu BED je putem pomoći udruga i institucija s kojima surađuje osigurao nekoliko kutija raznih materijala - knjiga, postera i brošura o zaštiti okoliša i prirode koje je poklonjeno knjižnici pa je i fizički jedan njen dio sad posvećen tim temama.

30 godina rada Brodskog ekološkog društva-BED-a - izložba "Sava kultura Natura" □

U povodu 30 godina dopunili smo i organizirali smo izložbu „Sava- susret kulture i prirode” tj. „Sava kultura Natura” koja je izložena u tri navrata: u suradnji sa Javnom ustanovom Natura Slavonica ispred županije Brodsko-posavske u vremenu od **20.-26.05.2019.**, u sklopu Zelenog tjedna, zatim u selu Poljanci za vrijeme održavanja obilježavanja 30 godina BED-a, i nakon toga od **17.06. do 01.07.2019.** u ulaznom prostoru Gradske knjižnice Slavenskog Broda.

Zaštita i upravljanje Gajnom od 1990. godine 2007.-2019. godine - Program očuvanje biološke raznolikosti na zaštićenom pašnjaku Gajna putem uzgoja hrvatskih izvornih pasmina

Gajna je multifunkcionalno područje – prirodna retencija, zaštićeno područje prirode, zajednički pašnjak i mjesto edukacije. Osiguravanje uvjeta za ekološku ispašu stoke je presudno za očuvanje bioraznolikosti zaštićenog pašnjaka Gajna tako da je velik dio aktivnosti BED-a trenutno usmjeren na održavanje uvjeta i usmjeravanje ispaše na tom pašnjaku.

Kad nestane stoke i ispaše, prevladavaju invazivne vrste, pašnjaci zaraštaju i gubi se bogatstvo biljnog i životinjskog svijeta.

Gajna kroz mjesece u 2019.

siječanj

veljača

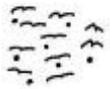
ožujak

travanj

svibanj

lipanj

srpanj

kolovoz

rujan

listopad

studeni

prosinac

Blago BED-a – hrvatske izvorne pasmine

Udruga vlastitim uzgojem izvornih hrvatskih pasmina podolskih goveda (40ak), posavskih konja (4), ovaca cigaja (7), crnih slavonskih i turopoljskih svinja (3) te posavskih gusaka (5) pruža primjer dobre prakse i potiče lokalno stanovništvo da zadrži stoku na pašnjaku nizom mjera aktivnosti.

Slavonsko-srijemsko
podolsko govedo

Posavska guska

Posavski konj

Ovca cigaja

Crna slavonska
svinja

Hrvatski ovčar

Dugogodišnji program BED-a - 2007.-2019. godine

Očuvanje biološke raznolikosti na zaštićenom pašnjaku Gajna putem uzgoja hrvatskih izvornih pasmina -

Mnogo svakodnevnih aktivnosti vezano za brigu o stadu (hranjenje, zdravstvena zaštita, markiranje, komunikacija s nadležnim službama u svrhu evidencije i registracije grla, osiguravanja hrane za zimu, osiguranje veterinarske službe za praćenje, ekološko certificiranje i slično).

A1 A3

Obnova čardaka

Radovi na infrastrukturi

Košnja strižnim kosama - TVPV

Hranjenje životinja u poplavi

Priprema hrane za životinje

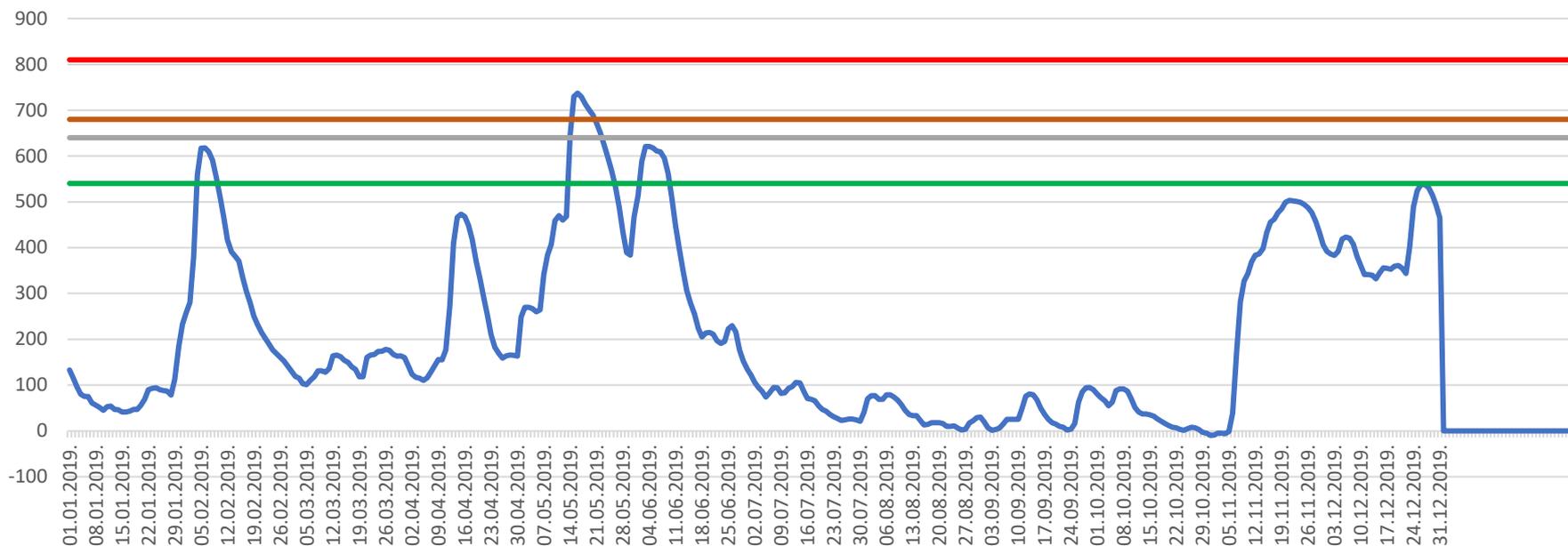
Cijepljenje životinja

Poplave na Gajni u 2019.

Ulazak u bare u veljači, svibnju i lipnju.

GAJNA

Maksimalni vodostaj 737 – 16.05.2019.

— Razina Save

— Voda ulazi u Bogaz

— Voda je u barama

— preko Bajera

— Voda ulazi u štalu

Projekti u provedbi

PAMETNE ŠKOLE – INTERREG CBC CRO-BIH-MNE

Prekogranični projekt naziva "Inovativnim umom do pametnih škola" (Innovative minds for smart schools), INTERREG-IPA CBC Cro-BiH 2016. koji se bavi energetsom obnovom škola ukupne vrijednosti 1.644.127,82 EUR. 1

Program sufinancira Europska Unija.

Počeo je 01.06.2017. a završio 30.08.2019.godine.

Brodsko ekološko društvo BED zajedno s Zelenom akcijom, Brodsko-posavskom županijom, Tuzlanskim kantonom a pod vodstvom Centra za razvoj i podršku (CRP) sa sjedištem u Tuzli sudjeluje u projektu.

Projekt je trajao 27 mjeseci, u sklopu kojih je planirana i energetska obnova jedne škole u Brodsko-posavskoj županiji (OŠ Sibinj) te 6 osnovnih i srednjih škola u Tuzlanskom kantonu. U Projekt je bilo uključeno više od 29.000 učenika, nastavnika i ravnatelja.

Glavni fokus projekta su edukacija i osvještavanje koristi energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije.

Projekti u provedbi

PAMETNE ŠKOLE – INTERREG CBC CRO-BIH-MNE

Osim energetske obnove škola projekt obuhvaća

- četveromjesečno natjecanje osnovnih i srednjih škola u projektnom području u uštedi energije,
- natjecanje učenika (pojedinaca) osnovnih i srednjih škola u projektnom području u IT/tehničkim inovacijama u ovlasti obnovljivih izvora energije,
- dva sajma inovacija/solarna festivala koja će se održati u novo-opremljenim solarnim laboratorijima škola-pobjednica,
- natjecanja u štednji energije na kojima će se javnosti predstaviti i učenici-učesnici sedmodnevnog ljetnog kampa mladih inovatora,
- dva šestodnevna seminara za obuku energetske menadžera iz projektnog područja te
- sedam manifestacija svečanog otvaranja obnovljenih školskih objekata, sedam pratećih okruglih stolova i dva završna foruma (jedan u Slavskom Brodu i jedan u Tuzli – oba s prekograničnim učešćem) svi s fokusom na okolišne, financijske i poslovne koristi povećanja energetske učinkovitosti u građevinarstvu.

Više o projektu i svim aktivnostima vezanim uz njega: <http://bed.hr/Pametne%20skole.html>

Projekti u provedbi PAMETNE ŠKOLE – glavne aktivnosti u 2019.

05.02.2019. projektni sastanak projektnog tima Pametne škole – u županiji – dogovorena dinamika aktivnosti do kraja projekta - otvaranje Sibinj škole (plus okrugli stol, solarni festival uz otvaranje laba u A.Mihanović, i konačna konferencija.

06.03.2019. sudjelovanje na otvaranju nove „pametne škole“ u Tuzlanskom kantonu (TK) - JU Osnovna škola “Ivan Goran Kovačić” u Gradačcu (BiH).

17.04.2019. Otvaranje solarnog laboratorija u Živinicama – organizirao BED u suradnji sa Zelenom akcijom

08.05.2019. Održan solarni festival u OŠ A.Mihanović koji je organizirao BED u suradnji sa Zelenom akcijom

13.05.2019. Svečanost otvaranja „Pametne škole“ u Brodsko – posavskoj županiji, obnovljene i energetske učinkovite Osnovne škole Sibinjskih žrtava, održana je u Sibinju – nakon događaja poslano priopćenje za medije i fotografije. Organizirao BED u suradnji sa Zelenom akcijom.

12.06.2019 Vlada Tuzlanskog kantona i Centar za razvoj i podršku iz Tuzle su organizirali završni forum pod nazivom “Energetska učinkovitost – ulaganja i dobrobiti”.

18.06.2019. Održan završni forum projekta Pametne škole - Održivo upravljanje energijom u javnim objektima u Tehničkoj školi u Slavonskom Brodu u organizaciji BED-a i Zelene akcije i suradnju BPŽ.

27.08.2019. Prisustvo na projektom sastanku i otvaranju osnovne škole Srebrenik

Solar lab A.Mihanović school day 1

Projekti u provedbi Vlažna staništa za život-revitalizacija vlažnih staništa Wetlands for life - od 01.11.2018. do 30.04.2020.

euRONATUR

Glavni cilj projekta zaštita, očuvanje i poboljšanje biološke raznolikosti na zaštićenom području zvanom Gajna u istočnom dijelu Brodsko-posavske županije uz poplavno područje rijeke Save.

Specifični ciljevi - izravno utjecati na očuvanje biološke raznolikosti osiguravanjem povoljnog vodnog režima u vrijeme suše - dovođenja slatke vode u depresije.

Drugi specifični cilj je obrazovanje i promicanje usluga močvarnih područja za šire društvo.

Financirano u sklopu poziva Obnova vlažnih livada i pašnjaka organizacije EuroNatur i Mreža europskih sela roda.

Cilj	Aktivnosti	Očekivani rezultati
Sačuvati biološku raznolikost na Gajni	Obnova grlenjaka Obnova i izmuljivanje kanala	Očuvanje biološke raznolikosti na Gajni
Osiguravanje povoljnog vodnog režima u barama u vrijeme suše	Edukacijske aktivnosti – letak, brošura	Povoljan vodni režim u barama u vrijeme suše
Edukacija o vrijednostima vlažnih staništa	Aktivnosti vidljivosti i edukacije javnosti o vrijednostima vlažnih staništa	Educirana javnost

Projekti u provedbi Vlažna staništa za život-revitalizacija vlažnih staništa Wetlands for life – aktivnosti u 2019.

euRONATUR

Ciljevi se provode kroz aktivnosti obnove grljenjaka, obnove i izmuljivanja depresija koje dovode vodu, uklanjanja invazivnih vrsta i aktivnosti vidljivosti i edukacije javnosti o vrijednostima vlažnih staništa.

The objectives are implemented through water regulation mechanism restoration, depressions restoration and mulching activities, and visibility and public awareness activities on wetland values.

Projekt provodi / Implementing:
Brodsko ekološko društvo–BED

Partner: Javna ustanova —
Natura Slavonica

Brodsko
ekološko
društvo
BED

JU NATURA SLAVONICA

Projekti u provedbi Vlažna staništa za život- revitalizacija vlažnih staništa Wetlands for life – aktivnosti u 2019.

U sklopu cilja obrazovanja i promicanja usluga močvarnih područja za šire društvo tiskana je brošura koja prati logiku i materijale sa poučne staze Gajna – može se preuzeti i elektronski: <https://tinyurl.com/Euronatur-brosura-BED>

Projektni prijedlozi i traženje potpora - predani, odbijeni, odobreni i/ili potpisani u 2019.

TEMATSKÉ MREŽE- objavljen natječaj na pozivu Tematske mreže za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada. Partneri smo nositelju DOOR-u u tematskoj mreži oko klimatskih promjena i energetske siromaštva. – 14.10.2018. predan projekt naziva METAR do bolje klime (Mreža za adaptaciju, tranziciju, edukaciju i razvoj). Partneri smo i nositelju – Zelenoj akciji oko tema zaštite okoliša, 15.10. 2018. je predan projekt JEDRO – Javne politike za održivi društveni razvoj: voda, energetika, otpad. **Još nema rezultata.**

EURONATUR WETLANDS FOR LIFE –Vlažna staništa za život 2 -Uklanjanje invazivnih vrsta na Gajni i edukacija javnosti o vlažnim staništima. Pripremljen je i poslan 17.11.2019. u okviru poziva njemačke organizacije Euronatur vezano za obnovu vlažnih staništa. Planira se uklanjanje invazivnih vrsta, terenski posjeti i edukacija školske djece, prekogranični događaji dijeljenja iskustava oko uklanjanja invazivnih . **Odobren** i počinje od 01.01.2020. godine - do 31.12.2020.

Drugi projekt putem kojeg smo koji smo tražili sredstva za kupnju komada zemlje s nepoplavne strane nasipa koja bi služila kao odstupnica za stado u doba dugotrajnih poplava., za što je projektni prijedlog predan mailom 30.06.2019. **Nije odobren.**

Horizont 2020 – 04.01.2019. predan concept- poziv od organizacije MEMOLab, Laboratory of Biocultural Archaeology i članice mreže u Španjolskoj koja okuplja one koji se zalažu za upravljanje zajedničkim dobrima. Pozvani smo kao partneri da sudjelujemo u stvaranju projekta koji će se fokusirati na one koji se bave zajedničkim dobrima diljem Europe. Akcija koordinacije i podrške za stvaranje društvene platforme o temama “ruralni prostor – znanost -politika”. **Nije odobren.**

ZELENO- PLAVA INFRASTRUKTURA – do 01.07.2018. predan je concept note. (EEA grants) Predano je 700 koncepata a 42 se biraju za konačnu razradu – primili smo obavijest da naš **nije odobren** u 04 2019.

Zagovaranje i zakonodavstvo-radne grupe, savjeti, povjerenstva-sudjelovanje u radnim grupama, savjetima te povjerenstvima na području zaštite prirode i ruralnog razvoja u 2019.

B1

1 samostalan komentar na zakone

1 samostalni komentara na pravilnik

10 sudjelovanja na odborima, radnim grupama i savjetima

7 sudjelovanja/podrška u javnim akcijama, otvorenim pismima, dopisima

6 sudjelovanja na zagovaračkim sastancima

U 2019. BED je jedan od inicijatora osnivanja Tematske grupe za klimu, okoliš i prirodu unutar Mreže za ruralni razvoj

U 2019. BED je jedan od inicijatora osnivanja zelenog kutka tj. Zelene knjižnice u Gradskoj knjižnici grada Slavonskog Broda

- Odbor za praćenje provedbe Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. - BED je predstavnik Zelenog foruma
- Nacionalni savjet za razvoj civilnog društva – ispred udruga za zaštitu okoliša i ruralni razvoj (zamjena)
 - + sudjelovanje u radu dvije radne grupe savjeta:
vidljivost rada savjeta i praćenje strategije za razvoj civilnog društva
- Partnersko vijeće grada Slavonskog Broda (Urbano područje grada)
- Forum dionika za projekt unaprjeđenja uvjeta plovidbe na rijeci Savi

Zagovaranje i zakonodavstvo-radne grupe, savjeti, povjerenstva-sudjelovanje u radnim grupama, savjetima te povjerenstvima na području zaštite prirode i ruralnog razvoja u 2019. - izdvojeno:

04.03.2019. Hrvatske vode, Zagreb - Sudjelovanje na bilateralnom sastanku o provedbi Direktive o pticama i Direktive o staništima – nas pet kao predstavnici Zelenog foruma iznijeli smo pred nadležno Ministarstvo I predstavnike ostalih sektora I dionika ono što smatramo kao izazove I teškoće u provedbi ove dvije direktive i općenito stanju provedbe zaštite prirode u RH.

30.04.2019. sudjelovali na 01.sjednici Stručnog povjerenstva za izradu prijedloga Pravilnika o načinu i uvjetima za podnošenje zahtjeva za raspisivanje javnog natječaja, te kriterijima za dodjelu u zakup zajedničkih pašnjaka u vlasništvu Republike Hrvatske. 2 sjednica **14.06.2019.**

29.11.2019. Poslani komentari na nacrt Pravilnika.

05.11.2019., Zagreb - sastanak sa predstavnicima Europske Komisije -u ime Zelenog foruma na sastanak na temu implementacije EU zakonodavstva iz područja zaštite okoliša u RH – prisutni WWF; Zelena akcija, BIOM, BED.

13.11.2019. Zagreb, Sastanak u Ministarstvu poljoprivrede, Odjel za okolišno prihvatljivu poljoprivredu i područja s ograničenjima - vezano za travnjake visoke prirodne vrijednosti na poplavnim područjima rijeke Save – zatraženo je da se u slijedećem programskom periodu javna vodna dobra automatski proglašavaju područjima sa posebnim ograničenjima u poljoprivredi.

21.11.2019. Zagreb, predstavnici udruga u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike koje je nositelj projekta „Izrada Okvira za prioritetne aktivnosti (eng. Prioritised Action Framework - PAF) – financijsko planiranje provedbe mjera zaštite za Natura 2000 područja“ koji predstavlja jednu od komponenti projekta Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000.

Mreža za ruralni razvoj – BED jedan od osnivača Tematske radne grupe za klimu, okoliš i prirodu u 2019. godini

BED je jedan od inicijatora osnivanja Tematske radne grupe za klimu, okoliš i prirodu unutar Mreže za ruralni razvoj.

31.01.2019. dostavljen je na nadležno postupanje zahtjev za osnivanje Tematske radne grupe za klimu, okoliš i prirodu i izjave najmanje 50 % članova upravljačkog odbora MRR-a. Njena zadaća je u okviru dostupnih mjera Programa ruralnog razvoja, doprinijeti očuvanju okoliša, smanjenju štetnih utjecaja poljoprivrede na okoliš i klimatskih promjena te očuvanje prirodnih resursa.

28.11.2019. održan sastanak Mreže za ruralni razvoj. Nakon sastanka članstva održani su i osnivački sastanci prvih tematskih radnih skupina u okviru Mreže, a riječ je o TRG "LEADER/CLLD – lokalni razvoj po vodstvom zajednice" i "Klima, okoliš i priroda".

Na osnivačkom sastanku članovi tematskih radnih skupina odabrali su među sobom Predsjednicu i Tajnicu tematske radne skupine koji će istu koordinirati te prije svega donijeti Poslovnik o radu. Sonja Karoglan izabrana je za predsjednicu a Iris Beneš iz BED-a za tajnicu TRG KOP. Nakon toga bili smo aktivni u donošenju poslovnika za funkcioniranje te radne grupe.

Mreža za ruralni razvoj preimenovat će se u Nacionalnu ruralnu mrežu sa novim vizualnim identitetom.

Sudjelovanje i članstvo u domaćim i međunarodnim mrežama i inicijativama te suradnja s drugim sektorima

Stalna suradnja :
5 nacionalnih mreža,
8 međunarodnih
1 nacionalna i 4 lokalne udruge
1 javna Ustanova
3 JLRS
1 državna agencija

mreža za
ruralni
razvoj

- European Livestock Breeds Ark and Rescue Net
- Forum za prehrambeni suverenitet

SEENET

SOUTH EAST EUROPE NETWORK
FOR ENERGY AND TRANSPORT

SavaPARKS

European Forum on
Nature Conservation
and Pastoralism

PLATFORMA
ZA HRVATSKU VLADAVINE DOVA

WWN

CEEweb
for Biodiversity

The ICCA
Consortium

FAJFERICA

BED je član SAVA PARKS - mreže zaštićenih područja slivnog područja rijeke Save

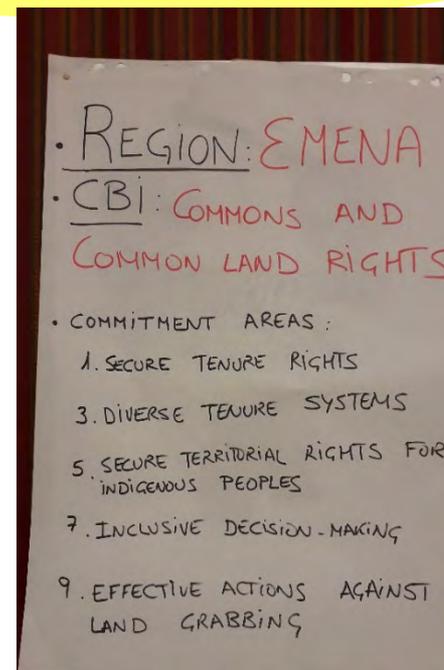

19.-21.02.2019. Članovi mreže zaštićenih područja uz rijeku Savu – Sava Parks Network, od 19. do 21. veljače 2019., sastali su se u Slavonskom Brodu povodom predstavljanja projekta Sava Parks II – Sloboda za Savu. BED održao prezentaciju o projektu Euronatura Vlažna staništa za život 1 i zajedno sa Javnom ustanovom Natura Slavonica organizirao terenski posjet Bari Dvorini i Gajni.

10.-11.09. 2019. U sklopu projekta financiranog INTERREG Danube Transnational programom „Očuvanje staništa sliva rijeke Save kroz međunarodno upravljanje invazivnim vrstama“ – Sava TIES“ organiziran je studijski posjet za partnere na projektu i članove SavaParks mreže u dva nacionalna parka Mađarske, na kojem je sudjelovao i BED. Za vrijeme posjeta Nacionalnom parku Kiskunság članovi studijskog programa upoznati su sa raznim metodama uklanjanja invazivnih vrsta u šumskim ekosustavima te značaj volontera u provedbi aktivnosti.

26.-27.11. 2019., Bohinj, Slovenija - sastanak Sava parks - održan je deveti sastanak članova Mreže zaštićenih područja uz rijeku Savu – SavaParks Network.

BED je član međunarodne mreže „teritorija života” – vrijednih područja koje autohtoni narodi i lokalne zajednice održavaju svojim načinom života te regionalne inicijative vezane uz zajednički upravljana zemljišta tzv common land

12.03.-15.03.2019. sudjelovanje na nekoliko događaja koji su se održavali u centru za edukaciju španjolskog ministarstva zaštite okoliša CENEAM, u Valsainu u Španjolskoj. 12.03. održala se radionica o zajedničkim dobrima i pravima na njima radne grupe koja radi na području Europe, Bliskog Istoka i Sjeverne Afrike čiji je BED član. (International Land Coalition) – rad na strategiji Common land. 13.03. održana je regionalna skupština ICCA Consortiuma čiji je BED također član, a od 14.-15.03. seminar o područjima koje zajednica održava svojim načinom života. (Indigenous and Community Conservation)

07.2019. radili smo i na prijedlogu za kongres IUCN-a, međunarodne unije za zaštitu prirode koja se održava u Francuskoj u 2020. godini. (Euro-Mediterranean ICCAs: Commons for Nature Conservation and Resilience of Local Communities) Partneri : Institut de Recherche pour le Développement – France, ICCA Consortium – Swizterland, iComunales – Spain, Global Diversity Foundation – Morocco, Centre National pour la Recherche Scientifique – France, Estación Experimental del Zaidín – Spain, Rachel Carson Center for Environment and Society – Germany, Brod Ecological Society-BED – Croatia.

BED je član koordinacije Zelenog foruma – mreže okolišnih organizacija u RH i suorganizator skupštine ZF-a u 2019. godini

29.01.2019. Pripremljen je materijal i poslan na listu Zelenog foruma koji objašnjava aktivnosti oko osnivanje Tematske grupe za okoliš i prirodu u Mreži za ruralni razvoj. Nabrojane su i mogućnosti sudjelovanja.

03.02.2019. pripremljen i poslan Izvještaj o provedbi Programa ruralnog razvoja 2014.-2020. i sudjelovanju predstavnice Zelenog foruma u Odboru za praćenje PRR-a u 2018. godini- Iris Beneš, BED.

01.03.2019. Rad na zajedničkoj izjavi članica Zelenog foruma na sastanku sa predstavnicima EKomisije I ostalih sektora vezano za provedbu direktiva o staništima I pticama, i **04.03.2019.** Sudjelovanje na bilateralnom sastanku o provedbi Direktive o pticama i Direktive o staništima, Zagreb

17.05.2019. inicijativa za održavanje i rad na organizaciji skupštine Zelenog foruma koja se održala u mjesecu svibnju 2019. u Zlatnoj gredi, Kopački rit– organizacija BED i Zeleni Osijek. BED ponovo izabran u koordinaciju ZF-a.

15.04.2019. Poslan dio vezan za poljoprivredu za zajednički tekst Zelenog foruma - Deklaracije za održivu Europu - tzv. Zeleni manifest.

20.12.2019. na listu ZF-a poslan je izvještaj o radu Savjeta za razvoji civilnog društva u 2019.

Podrška udrugama u ruralnom prostoru administracija, oprema, logistika, organizacija

Organizacija godišnje skupštine nacionalne Udruge uzgajivača slavonsko-srijemskog podolca – **UUSSP**.

12.04.2019. godine – održana je na Gajni uz podršku BED-a - projektni tim BED-a organizacijski i logistički izvršio sve pripreme, pripremio dokumentaciju, osigurao prostor i pozivanje članova i gostiju. Poslani su zapisnici sa zaključcima svim uzgajivačima 17.04.2019. poštom i mailom, te je pripremljen izvještaj za medije. Temeljem novog Zakona o uzgoju životinja (NN 115/2018) Udruga uzgajivača slavonsko-srijemskog podolskog goveda UUSSP tražila od strane Ministarstva poljoprivrede priznavanje udruge kao uzgojnog udruženja. 24.07.2019. poslan uzgojni program po zahtjevu Ministarstva poljoprivrede, a 23.08.2019. primljeno je rješenje kojim se UUSSP potvrđuje kao uzgojna organizacija na vrijeme od 10 godina.

BED je i dalje konstantna logička, administrativna i programska podrška udrugama uzgajivača izvornih pasmina na državnoj i regionalnoj razini koje koriste tehničku opremu, prostor, uredski materijal BED-a, a članovi BED-a volonterski odrađuju financijske, administrativne i zagovaračke djelatnosti za njih.

Sudjelovanje i članstvo u domaćim i međunarodnim mrežama i inicijativama te suradnja s drugim sektorima

21.-25.10.2019. Izabrani kao predstavnici BED-a u sklopu projekta Zelene akcije "Partneri za prirodu,,," financiranog putem Švicarsko-hrvatskog programa suradnje. Glavni fokus aktivnosti je na odnosu između lokalnih zajednica i zaštićenih područja, uključujući različite modele participacije lokalnih zajednica u upravljanju zaštićenim područjima, kao i različite načine na koje takva područja mogu poslužiti kao potpora održivom razvoju na lokalnoj razini. Također je naglašena i potreba međusektorske suradnje.

20.11.2019. U Zelenoj akciji BED predstavio naš primjer i projekt Sava kultura Natura delegaciji iz Turske. Tema studijskog posjeta je primjer dobre prakse informiranja javnosti u postupcima vezanim za zaštitu okoliša i prirode te sudjelovanje javnosti u postupcima vezanim za okoliš i prirodu. Na svom putu ka članstvu u Europsku uniju, što zahtijeva prilagodbu zakonskih akata i postupaka, delegacija iz Turske u organizaciji Zelena akcije, sastala se sa predstavnicima javnog i civilnog sektora.

15.03.2019. Bosanski Šamac, BiH – posjet - Predstavljanje projekta i radionica o održivoj poljoprivredi i tradicionalnom stočarstvu u vlažnim područjima Posavine. Pozvani smo od strane udruga Naše ptice iz Sarajeva i Društva za istraživanje biodiverziteta iz Banja Luke kako bi predstavili iskustava Brodskog ekološkog društva, na obnovi i održavanju vlažnih travnjaka (Šimo Beneš)

20.08.2019. Posjeta močvarnom području Tišina blizu B.Šamca, BiH - Članovi BED-a posjetili su Tišinu baru u BiH vezano za mišljenje o planiranom projektu u tom području, koji uvjetno financira Euronatur. Podržavamo predanost lokalnih pojedinaca i organizacija u Tišini, području sa izazovnim političkim i ekonomskim uvjetima. Zbog toga je napravljeno Mišljenje/Pismo podrške/Letter of support koje je tražio Euronatur.

Pašnjačka zajednica braniteljska zadruga Eko-Gajna u 2019.

Gajna je trenutno jedino mjesto u RH, koje je uz zalaganje Brodskog ekološkog društva BED-a, na tradicionalnom zajedničkom pašnjaku zadržalo **zajednički model upravljanja** i **prilagodilo takvo upravljanje postojećem zakonskom okviru.**

BED je glavni pokretač i član Pašnjačke zajednice braniteljske zadruge Eko-Gajna u Općini Oprisavci kraj Slavenskog Broda te se godinama zalaže za alternativne modele korištenja i upravljanja zaštićenim područjima i područjima Natura 2000, a posebno u vezi s tradicionalnim korištenjem zajedničkih pašnjaka koji još uvijek postoje u nekim dijelovima poplavnog područja rijeke Save. PZBZ Eko-Gajna je usvojila Program gospodarenja Gajnom koji služi kao podloga za godišnje programe i koji u sebi sadrži mjere i uvjete zaštite prirode. Uspjeli smo u 2015. godini izmijeniti Zakon o poljoprivrednom zemljištu na način da je konačno priznata mogućnost zajedničkog upravljanja na zajedničkim pašnjacima prihvaćanjem zadruge kao zakupnika zemlje u vlasništvu RH.

Godišnji program gospodarenja usvojen 06.05.2019.
16 članova (OPG-ova) - 22.04.2019. uvjetnih grla goveda 167,6

Suradničko vijeće značajnog krajobraza Gajna u 2019.

01.02.2019. Suradničko vijeće značajnog krajobraza Gajna održalo je svoju 5.sjednicu u prostorijama općine Oprisavci uz međunarodni dan zaštite vlažnih staništa 02. veljače, želeći ukazati na njihovu iznimnu biološku i društvenu važnost i dati podršku održivim praksama za njihovo Teme su bile izvještaj o aktivnostima u prošloj godini na Gajni, planirani projekti i izrada planova upravljanja za Gajnu i ostala područja ekološke mreže Natura 2000 u Brodsko-posavskoj županiji. Uloga Suradničkog vijeća je zajedničko upravljanje značajnim krajobrazom Gajna kroz suradnju lokalne zajednice i nadležnih institucija. Gajna je jedno od rijetkih zaštićenih područja u RH koja ima tijelo koje omogućuje participaciju svih dionika i koje se redovno sastaje.

Gajna kao primjer 2019.

02.-03.07.2019. Predstavnici organizacija civilnog društva iz Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske, Kosova, Sjeverne Makedonije i Srbije okupili su se u Zlatnoj gredi na poziv WWF-a, a kroz projekt "Zaštićena područja za prirodu i ljude (PA4NP)". Vođena je rasprava o izazovima i mogućnostima vezanima uz pravne okvire, u odnosu na održivi razvoj ali i sudjelovanje CSO sektora u radu sa zaštićenim područjima cijele regije. BED je zamoljen da prezentira svoj rad na Gajni kao primjer dobre prakse.

11.-12.07.2019. Samobor – Poziv za prezentiranjem primjera Gajne i rada BED-a od strane Zelene akcije na konferenciju "Održivo i participativno upravljanje zaštićenim područjima,,

25.-26.07.2019. Šar-planina, Makedonija, Kosovo – Poslan nam je zahtjev da podijelimo iskustvo osnivanja i funkcioniranja pašnjačke zajednice na zaštićenom području. Zahtjev za sudjelovanjem je zaprimljen u okviru projekta „Očuvanje prirode duž Balkanskog zelenog pojasa: Analiza prijetnji, razvoj rješenja i izgradnja kapaciteta u regiji Sharr / Šar Planina / Korab-Koritnik“, koji zajednički provodi EuroNatur, Makedonsko ekološko društvo (MES), organizacije PPNEA i Finch (Kosovo), a finansijski ih podupira DBU (njemačka savezna zaklada za zaštitu okoliša).

Vidljivost u društvu 2019.

☰ ICCAs Home

Search the website 🔍

ICCA Consortium ☰

CROATIA, ICCA DATABASE, LOCAL AND NATIONAL REVIEWS AND EXAMPLES, NEWSFLASH, SELF-IDENTIFIED ICCAs / GRASSROOTS DISCUSSION

Spotlight on the Gajna Grassland !

By Iris Benes, ICCA Consortium Collaborator for East and Central Europe and Brod Ecological Society-BED

The protected common grassland of Gajna, Croatia, in Europe, is an especially critical preserve for biodiversity because of its large expanse of wet grasslands, old rivers (oxbows) with their wetland vegetation, and numerous alluvial depressions where floodwaters from spring and autumn rains are retained. Gajna is home to over 250 species of marshy and pasture flora. It is an important fish spawning area, as well as a place where birds feed: the area is essential to the survival of over 100 bird species (cranes, plungers, coots, spoonbills, egrets, various species of ducks, swallows, river gulls, kingfishers, white storks, black storks, etc.). Flooding and common grazing practices are key to the ecological health of this site, where the revitalization processes are necessarily connected to the level of water.

Unfortunately, the abandonment of traditional grazing practices is leading to overgrowth by invasive species of plants. This is now a common problem in the Sava and Danube River flooded areas, too. As traditional grazing decreases, biodiversity is endangered, as are the retention capacities of flooded grasslands.

The local grassroots NGO, Brod Ecological Society-BED, an ICCA Consortium Member, has been actively assisting the Gajna area for the past three decades by engaging with the local community and encouraging them to stick to their traditional grazing practice, ensure a favourable water regime, destroy invasive species, and preserve the overall biodiversity. BED has supported this work through a series of projects over the years. In a very real way, Gajna is an "Ark": it has reintroduced and harbored old and endangered domestic breeds of animals that have proven to be pivotal in fighting the aggressive spread of invasive species as they adapt and graze in the wetlands. BED also led the effort to modify the current legal framework in order to recognize the form of traditional collective governance used by the Pastoral Community of Eco-Gajna. The community encompasses all the existing agricultural holdings that have retained their traditional grazing practices. Gajna is therefore one of the few protected areas in the country in which the Council of stakeholders fosters cross-sectorial partnerships to incorporate the values of nature conservation and nature protection into their socio-economic development policies and processes. This Council is a place where individuals can voice their concerns and challenge possible conflicting interests (e.g. those of hunters, beekeepers, fishermen, conservationists, cattle holders, water use, forestry companies, etc.)

Council of Gajna (c) BED

Summer morning Gajna wetland (c) BED

Challenges on floodland grazing (c) BED

Birds and podolian cattle on Gajna (c) BED

02.02.2019. poslan materijal, tekst fotografije i video materijal za ICCA Consortium - nakon nekoliko traženja dobili smo materijal Gajne iz zraka koji je Turistička zajednica BPŽ snimala na zaštićenim područjima u županiji. Dijelove tog videa smo prosljedili ICCA Consortiumu za film Territories of life – Područja života. Tekst i fotografije su objavljene u Newsletteru ICCA Consortiuma.

Vidljivost u društvu 2019.

Filip Novosel tj. duo Hojsak/Novosel snimili spot na Gajni – obrada Paradise city, Guns N' Roses
<https://www.youtube.com/watch?v=S4qM-FrPmAQ>

Vidljivost u društvu 2019.

19.04.2019. SB TV snimljen prilog vezan za Dan planete zemlje

14.08.2019. SBTv na Gajni – snimljen prilog o ekstenzivnom uzgoju životinja

Prikazan prilog o Gajni i u 04.mjesecu 2019.

SBTv - DNEVNIK - DAN PLANETA ZEMLJE - 22.04.2019.

Vidljivost u društvu 2019. – posjete Gajni

24.04.2019. Posjet Gajni – predstavnici općina, udruga i proizvođača, Tišina, BiH

06.09.2019. Grupa iz BiH sa područja Livanjskog i Duvanjskog polja u obilasku zaštićenih područja koja predstavljaju pozitivne primjere mogućnosti održivog razvoja u skladu sa zaštitom prirode. BED i članovi Pašnjačke zajednice braniteljske zadruge Eko-Gajna podijelili su svoja iskustva prije obilaska terena. Posjeta je organizirana u sklopu projekta „Kraška polja III- Podrška zaštiti i održivom regionalnom razvoju Livanjskog i Duvanjskog polja“ koji provode njemačka zaklada EuroNatur i Ornitološko društvo NAŠE Ptice, u suradnji s udrugama Naša Baština Tomislavgrad i "Dinarica" iz Livna

Članovi mreže zaštićenih područja uz rijeku Savu – Sava Parks Network, od **19. do 21. 02. 2019.**, sastali su se u Slavonskom Brodu. Kao primjere dobre prakse i očuvanih staništa posjetili su ornitološki rezervat Baru Dvorinu te značajni krajobraz Gajnu. Pašnjačka zajednica braniteljska zadruga Eko-Gajna prikazala je značaj tradicionalnog stočarstva u održavanju prirodno vrijednih staništa.

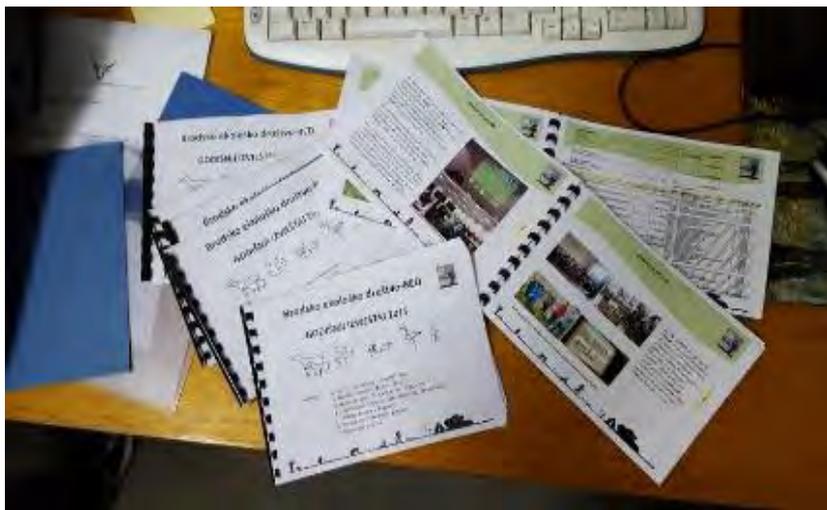
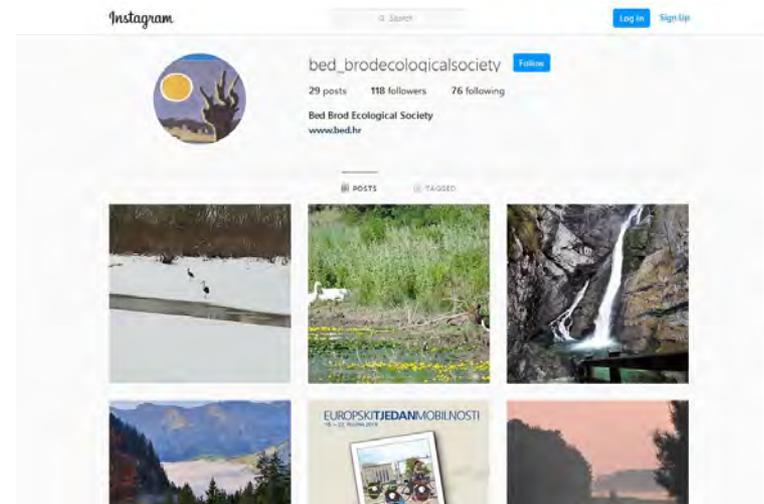
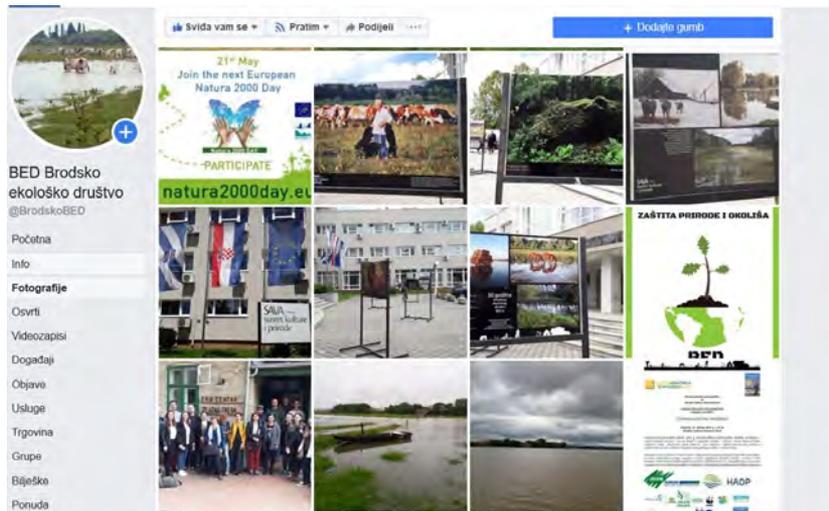
Vidljivost u društvu 2019. – posjete Gajni

22.05.2019. Dani otvorenih vrata na Gajni – održani usprkos poplavi - djeca iz škole Stjepana Radića iz Oprisavaca i profesor; predstavnici BED-a i Javne ustanove Natura Slavonica.

29.05.2019. delegacija ravnatelja javnih ustanova za zaštitu prirode – u sklopu skupa ravnatelja koje je organizirala JU Natura Slavonica posjetili su Gajnu

Vidljivost u 2019. – Web, FB stranica- @BrodskoBED, Instagram BED Brod Ecological Society

Udruga je pripremila izvještaj u formi pogodnom za objavu na web stranici.
Godišnji izvještaj je i tiskan te podijeljen članovima na godišnjoj skupštini.
Aktivna Facebook i web stranica udruge, Instagram profil

25.05.2019. Dani otvorenih vrata udruge (DOVU) – BED je i ove godine sudjelovao u manifestaciji Ureda za udruge Vlade RH.

Vidljivost u društvu 2019.

Objavljeno: 21.6.2019. u 12:10

Prikaza: 974

Autor: SBplus

GDJE JE BED, NIJE BAD

Trideset godina čuvaju naš okoliš

Tada pod imenom zaštićeni krajolik, danas značajni krajobraz Gajna primjer je kako uz jasnu viziju, duboku posvećenost i upornost aktera iz lokalne zajednice sektori zaštite prirode, poljoprivrede i obrane od poplava mogu uspješno koegzistirati.

SLAVONSKI BROD - Brodsko ekološko društvo (BED), osnovano 19. svibnja 1989. godine u Slavskom Brodu, slavi trideset godina postojanja. Ono je jedna od najstarijih organizacija civilnog društva u Republici Hrvatskoj koja djeluje na području zaštite prirode i okoliša.

BED je jedinstveni slučaj udruge kojoj je nakon inicijative zaštite pašnjaka Gajne i njenog proglašenja zaštićenim područjem davno 1990. novieren partner nad mjerama i uvjetima zaštite prirode. Tada pod

Objavljeno: 20.06.2019. 17:30

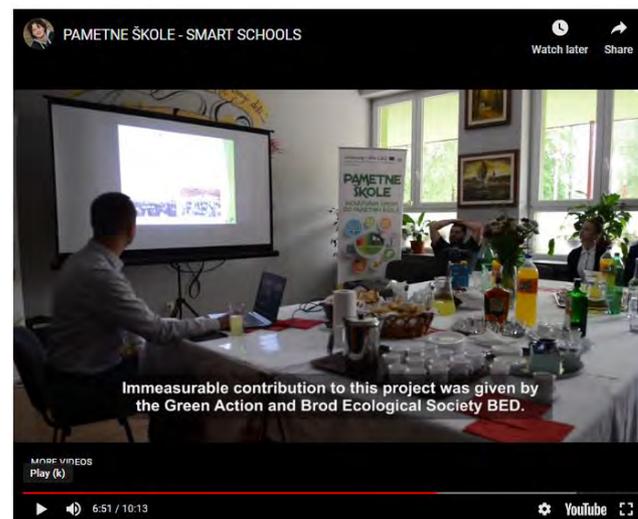
Brodsko ekološko društvo (BED) slavi trideset godina aktivnog rada

Brodsko ekološko društvo (BED) osnovano je 19.05.1989. godine u Slavskom Brodu i jedno je od najstarijih organizacija civilnog društva u RH koje djeluje na području zaštite prirode i okoliša.

Najčitanije

DAN	TJEDAN	MJESEC
		Teška prometna nesreća: U frontalnom sudaru smrtno je stradala jedna osoba
		Kiša smo prizbiljkivali, ali ne i led: U Rušici se mogao grabiti lopatom kao i u istočnom dijelu Slavenskog Broda
		Šofer: Oko 11. svibnja popuštanje e-propisnica, sutra upute za crkve, škole i vrtiće
		Popularna epikacija "Glovo" stiže u Slavonki Brod
		Završen očevid: Poznat uzrok jučerašnje prometne nesreće u kojoj je jedna osoba smrtno stradala
		Čapak otkrio dio smjernica za povratak u školu, kao i koji učenci neće u klupi od 11. svibnja

Ustroj i redovni rad udruge

- U 2019. godini bile su zaposlene tri osobe: programska koordinatorica, administrativno-tehnički tajnik/ca i čuvar Gajne.
- Projektni tim sastavljen od predsjednika, programske koordinatorice i blagajnika mjesečno radi reviziju ostvarenih i planiranih aktivnosti i priprema izvještaje za sjednice upravnog odbora koji se održavaju najmanje dvomjesečno.

U 2019. godini održano ih je 6.

- Broj volonterskih sati u 2019. godini: **5410 – prosječno 14,8 sati dnevno svaki dan u godini.** Predan izvještaj Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.
- Postotak samofinanciranja u 2019.: 37,96 %

Godišnja skupština BED-a u 2019.

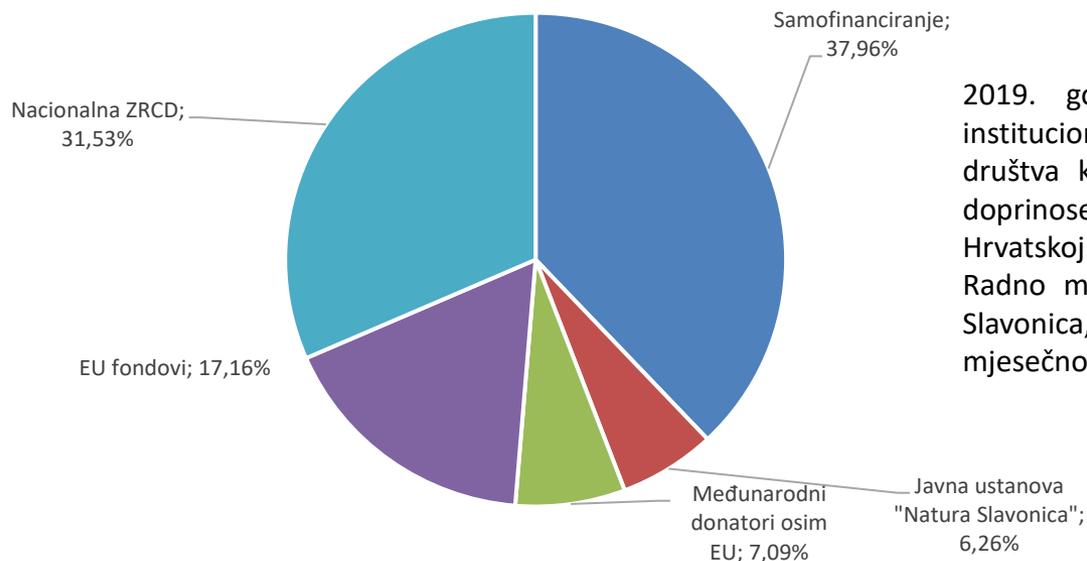

Održana je izborna godišnja skupština 13.06.2019. godine s izvještajem za 2018. godinu.

Izvanredna godišnja skupština održana je od 12. do 19.12.2019. godine elektronskim putem radi prihvatanja financijskog i operativnog plana za 2020. godinu.

Financijski izvještaj – prihodi i izvori financiranja u 2019.

PRIHODI BED-a u 2019.

2019. godina bila je završna godina trogodišnjeg ciklusa institucionalne potpore Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva koja se odobrava udrugama koje svojim djelovanjem doprinose demokratizaciji i društvenom razvoju u Republici Hrvatskoj.

Radno mjesto čuvara Gajne sufinancira Javna ustanova Natura Slavonica, tj. Brodsko-posavska županija sa iznosom od 2.400 kuna mjesečno.

31	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga (AOP 003+004)	108.735,00 kn
33	Prihodi po posebnim propisima (AOP 009+010)	79.813,00 kn
34	Prihodi od imovine (AOP 012+021)	743,00 kn
3512	Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	31.200,00 kn
3521	Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	35.356,00 kn
3522	Prihodi od institucija i tijela EU	85.583,00 kn
3531	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	157.262,00 kn
	UKUPNO	498.692,00 kn

Financijski izvještaj 2019. rashodi i rekapitulacija

Rekapitulacija

- UKUPNI PRIHODI	498.692,00
- UKUPNI RASHODI	559.801,00
MANJAK PRIHODA u 2019.	61.109,00
- VIŠAK PRIHODA IZ 2018.	294.584,57
- RASPOLOŽIVO	233.475,00
- NOVAC NA ŽIRO RAČUNU I BLAGAJNI	322.739,00

Svi partneri u EU projektu Pametne škole dužni su sufinancirati projekt u ukupnoj vrijednosti od 248.263,33 EUR što iznosi 15,1 % ukupnih sredstava. U ukupnom proračunu dio aktivnosti koji se provodi kroz proračun BED-a za koji se služimo svojim sredstvima je 7 489.42 EUR. Ured za udruge RH pomaže udrugama u sufinanciranju i u 2017. odobreno nam je 40 % sredstava tj. 2.995,77 EUR. **Uz taj dio u konačnici od svojih sredstava BED je morao osigurati još 4.493,65 EUR.** Završni izvještaj je predan ali sredstva od donatora još nisu isplaćena u vrijeme pisanja ovog izvještaja (04.mjesec 2020)

Konto	Naziv konta	Iznos
41	Rashodi za radnike (AOP 056+061+062)	309.428,00 kn
42	Materijalni rashodi (AOP 068+072+077+082+087+097+102)	202.707,00 kn
43	Rashodi amortizacije	44.347,00 kn
44	Financijski rashodi (AOP 110+111+115)	2.919,00 kn
46	Ostali rashodi (AOP 129+134)	400,00 kn
	UKUPNI RASHODI (AOP 054-146 ili 054+147)	559.801,00 kn
	MANJAK PRIHODA (AOP 148-001)	61.109,00 kn
5221	Višak prihoda – preneseni	294.584,00 kn

...tipični slavonski prisavski poplavni pašnjak obogaćen močvarnom florom i faunom istočno od Slavenskog Broda na području općine Oprisavci.

...mjesto osnivanja prve Pašnjačke zajednice u RH radi zajedničkog upravljanja pašnjakom.

...mjesto očuvanja (arka) hrvatskih izvornih pasmina domaćih životinja (slavonsko-srijemsko podolsko govedo, posavski konj, crna slavonska svinja, turopoljska svinja, ovca cigaja, hrvatski ovčar, posavska guska).

...dio sustava nacionalnih zaštićenih područja RH: Značajni krajobraz od 1990. godine.

Gajna je ...

...izuzetan spoj kulturne i prirodne baštine na terenu gdje je ispaša ključan ekološki proces za održavanje bioraznolikosti radi smanjenja invazivnih biljnih vrsta.

...mjesto očuvane tradicijske gradnje (štala, čardak, đeram, „Stan na Gajni“) i načina tradicijskog pašarenja.

...dio ekološke mreže koja je stupanjem RH u EU postala Natura 2000 mreža – i u sklopu toga je Područje očuvanja značajno za ptice (POP) i Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS).

Brodsko ekološko društvo – BED
Trg hrvatskog proljeća 1
35000 Slavonski Brod
bed@bed.hr

 BrodskoBED

 bed_brodecologicalsociety/

